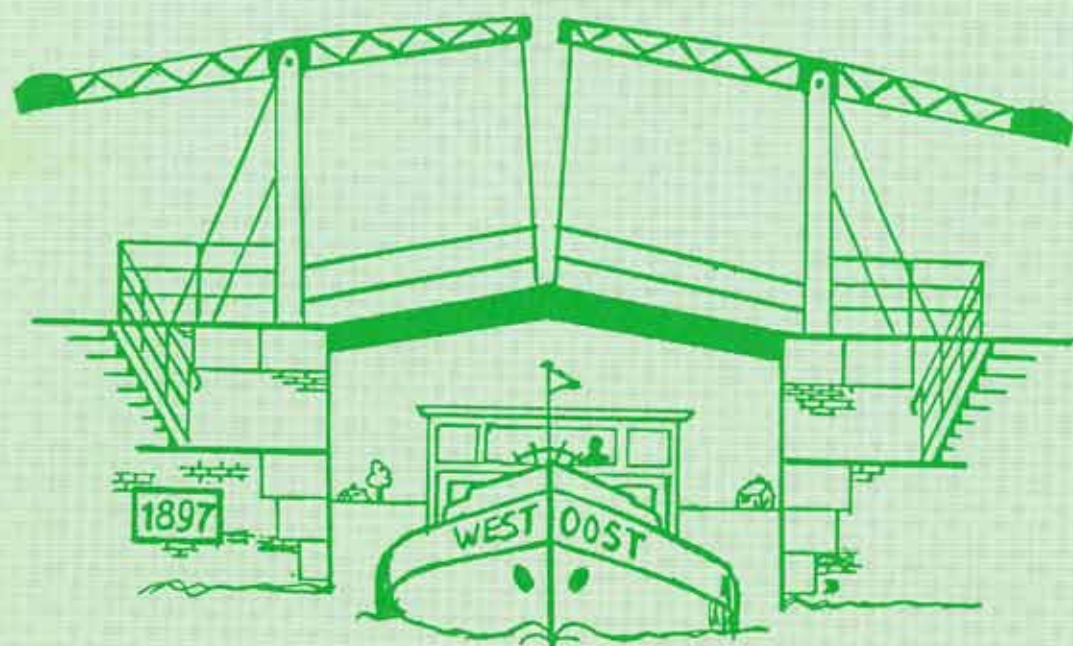
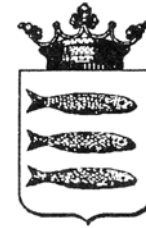

DORPSORGaan SPAARNDAM

Dorpsorgaan

Blad van de Dorpsraad Spaarndam
Onder verantwoordelijkheid van de redactie

25^e jaargang 1991 nr. 2

Redactie

Gerrit van den Beldt, Jan Berk,
Ageeth de Kuijer, Hanneke Luijtze,
Herman Radema

Adres

Westkolk 4, Spaarndam-West

Vormgeving

Willem van Warmerdam,

Technische ondersteuning

Ageeth de Kuijer, Wil van Warmerdam,
Willem van Warmerdam

Druk

Huisdrukkerij PZS

Redactioneel

In juni is de wereld mooier. De natuur heeft rommel aan het oog onttrokken. Ook veel mensen verfraaiden hun omgeving: straatje schoon, tuintje opgeknapt, schutting gerepareerd, kozijnen geverfd. Spaarndam is weer op z'n mooist (uitzonderingen daargelaten).

Is het u al eens opgevallen hoe schoon de mensen in ons oude dorp hun omgeving houden? Je ziet er zelden rommel. Je vindt er bijna nooit hondepoep. Over de dijk en langs de Pol zie je mensen met een schepje hun hond begeleiden. Die beschermen hun dorpsgezicht! Of mensen buiten Spaarndam daaraan ook meehelpen? In dit nummer aandacht voor drie plannen, die het hier nóg weer drukker zullen maken: te land, te water en in de lucht.

Gelukkig gebeuren er ook leuke dingen. Dit nummer bevat allerlei gebeurtenissen van het laatste kwartaal. Maar ook weer een verhaal van vroeger. En een interview, twee gedichten en foto's.

Geen wonder dat veel oud-inwoners ons dorpsorgaan willen blijven ontvangen. Zo'n buiten-abonnement wordt nu mogelijk gemaakt.

Wij wensen u veel genoegens bij het lezen.

Inhoudsopgave

De Dorpsraad	2
Dorpsraadverkiezingen	3
Mededeling van de Dorpsraad	3
Recreatiegebied Westbroekplas	4
Kroniek van Spaarndam	7
Dorpsagenda	11
Er is een kaar stuk	12
Toezending dorpsorgaan	13
Kanovereniging	14
Koepelrestaurant Fort-o-rama	15
Hartelijk dank	16
Privéberichten	17
Veranderingen in en rond Dorpscentrum	18
Markt in Spaarndam	18
Kledingactie Spaarndam en omstreken groot succes	19
Prijs	19
Hoe economische belangen voorgaan boven ons welzijn	20
Commentaar	20
Op dit moment niet opportuun	22
Een beter milieu begint bij jezelf, dus ook bij Spaarndammers	23
In het archief begraven	23
De Rijnlandse bomen	24

Mededelingen van de Dorpsraad

De Dorpsraad

- heeft het Recreatieschap geadviseerd om de over het Zijkanaal B geplande fiets/wandelbrug te situeren juist in de gemeente Velsen. Deze brug dient dan verbonden te worden met een pad met de bestaande weg op fort Noord. Een brug helemaal aan de monding van Zijkanaal B bij het IJ, met een pad direkt aan het IJ aan te leggen, waarmee het Recreatieschap op de proppen kwam, vindt de Dorpsraad ongewenst.
- nam kennis van het afwijzend oordeel van de Raad van State inzake het beroep dat de firma Rutte had gedaan om van een aantal milieuvoorschriften ontheffing te houden. Rutte dient nu een zodanige bedrijfsvoering te hebben dat aan de betreffende normen wordt voldaan.
- heeft B & W van Haarlem desgevraagd en schriftelijk geadviseerd om gedurende de verbouwingswerkzaamheden van het gemaal van Rijnland de daarbij nodige, van bemaling voorziene werkputten te voorzien van een scherm van retoerbemaling. Men was dit laatste n.l. eerst niet van plan omdat Rijnland er vanuit was gegaan dat alle woningen in de omgeving op heipalen gefundeerd zouden zijn, waardoor bij een ontwatering van de bodem daaraan geen schade zou zijn te vrezen. De oudere huizen, voornamelijk aan de Pol, zijn echter niet onderheid, zodat extra maatregelen, zoals bovengenoemd, geboden zijn om schadelijke gevolgen te vermijden.
- heeft besloten om een werkgroep in te stellen die de –samenhangende– verkeersproblemen en probleempjes te Spaarndam, nogmaals inventariseren en van praktisch (= realiseerbaar) commentaar te voorzien. Dit omdat opnieuw een periode van niets doen en berusting dreigt. Er moet en kan meer worden gedaan dan nu gebeurt!
- heeft het initiatief van de Historische Werkgroep Spaarndam ondersteund met een bijdrage t.b.v. het inbinden van nu bijna 25 jaargangen van dit blad.
- heeft in woord en geschrift commentaar geleverd op de Haarlemse nota "Stadsdeel gericht werken". Hierbij geven wij aan hoe het Haarlemse deel van ons dorp in een zodanige organisatie zal kunnen worden bediend door de gemeentelijke overheid. Daarbij kan voorkomen worden dat het als een voorportaal of bijschuurtje van Haarlem-noord zou worden beschouwd en dat onze accommodatie behouden blijft met enige personeelsbezetting.
- is vertegenwoordigd geweest bij de onthulling van het drieënige informatiebord bij de Boezembrug voor het binnen onze veste gelegen deel van de Stelling van Amsterdam en heeft daarbij – zoals bij voortduring – gepleit om op Fort Zuid geen voorzieningen te maken welke verblijfsrecreatie bevorderen omdat grotere horden bezoekers Spaarndam onbewoonbaar kunnen maken.
- is daarentegen wel grote voorstander van een spoedige realisering van een voetgangers/fiets-brug over het Boezemkanaal tezamen met het maken van ruime parkeergelegenheid aldaar. Men moet beseffen dat het voortbestaan van de kunstmarkten en opheffen van de ergste parkeerproblemen op Westkolk en Kerklaan hiermede nauw samenhangt.
- vindt het daarom onaanvaardbaar dat de gereserveerde fondsen voor deze voorzieningen naar elders zouden verzeilen.
- heeft aangedrongen op spoedige afwerking van de parkeerplaatsen aan de Grote Sluis. Er zouden er, na de bouw van beide nieuwe woningen, vier bij komen. Dit worden er nu zeven, waarbij er een oude verdwijnt voor een uitrit van de laatst gebouwde woning.

Mededelingen van de Dorpsraad

Dorpsraadverkiezingen

Om een vertegenwoordiging van de Spaarndamse bevolking te kunnen zijn, moeten er o.a. elk jaar verkiezingen worden gehouden. Dan treedt weliswaar niet de gehele dorpsraad af, maar elke keer twee van haar leden volgens een vast rooster. Dit jaar zijn volgens dit rooster aftredend mevr. M. Scholtemeyer-Stolk en de heer W.N.M. v. Warmerdam. Door het tussentijdse aftreden van mevr. A. de Kuijer, welke om persoonlijke redenen de dorpsraad helaas heeft verlaten, zijn er dit jaar drie vakatures te vervullen. De eerste twee genoemden mogen voor een tweede termijn worden verkozen en zijn dan ook bereid zich hiervoor kandidaat te stellen. De dorpsraad is hier zeer verheugd over en heeft voor de derde vakature de heer J.B. Bischoff bereid gevonden zich kandidaat te stellen. Laatstgenoemde is voor velen van u geen onbekende, aangezien hij in het verleden jarenlang sekretaris is geweest van de dorpsraad. Tot nog toe heeft de Dorpsraad dus drie mensen bereid gevonden zich kandidaat te stellen. Uiteraard is het nog mogelijk dat ook anderen zich kandidaat stellen. Hiertoe heeft men de handtekeningen nodig van 10 andere stemgerechtigde Spaarndammers. Men kan dan ook nog kandidaten stellen tot 9 september 1991. Omdat er nu dus evenveel kandidaten als vakatures zijn en het niet zeker is dat er nog andere kandidaten zullen worden gesteld, is het ook niet zeker dat er feitelijke verkiezingen nodig zijn. Want als op 9 september mocht blijken, dat er geen nieuwe kandidaten zijn gesteld, dan zullen de drie genoemde personen, die door de dorpsraad kandidaat worden gesteld, automatisch zijn verkozen. Als er verkiezingen worden gehouden dan zullen ongeveer twee weken voor de verkiezingen alle kiesgerechtigde Spaarndammers een persoonlijke oproep in de bus krijgen met daarin alle namen van de kandidaten en de wijze van stemming. Het ligt in de bedoeling, dat op 7 oktober 1991 om 20.00 uur de stemmen zullen worden geteld in het Dorpscentrum en dat er na de bekendmaking van de uitslag aansluitend een Openbare Vergadering zal plaatsvinden. De agendapunten voor deze vergadering zullen nog worden bekendgemaakt. Ook als de verkiezingen geen doorgang vinden zal de openbare vergadering wel doorgang vinden. Noteert u dus vast allen deze datum in uw agenda. Wij hopen dat u (indien nodig) allemaal stemt en aanwezig bent op 7 oktober.

Namens de Verkiezingskommissie en de Dorpsraad,
de sekretaris van de Dorpsraad.

Mededeling van de Dorpsraad

Over de eventuele bouw van de supermarkt op Fort Noord, kunnen we u op dit moment alleen mededelen dat het verzoek hiertoe bij de Provincie is ingediend. De Provincie is nu aan het onderzoeken of een dergelijke bouw op het Fort toegestaan kan worden.

Recreatiegebied Westbroekplas

Wie naast Nova Zembla de Westlaan ingaat komt bij omvangrijke grondvergravingen. Er is een heel meer ontstaan en dat was ook de bedoeling: hier zullen straks duizenden mensen vertier zoeken in en langs de Westbroekplas. We gingen praten met de heer De Vries van het Projectbureau Spaarnwoude, om te horen wat er precies komt en wanneer.

Volgend jaar zomer

Wat er tot nu toe gebeurde is nog slechts het ruwe grondwerk. Eerst is de bovengrond afgegraven, daarna is 20 m diep zand weggezogen, het gat is daarna weer gevuld met de bovengrond. De resterende plas is 7 à 8 meter diep. De kosten van deze fase zijn grotendeels betaald uit de opbrengst van het opgegraven zand, dat gebruikt is voor wegaanleg.

Het eigenlijke inrichten van de recreatieplas moet nog beginnen: de aanleg van oevers, strandjes, steigers, grasvelden, beplanting, wandel en fietspaden, parkeerterreinen enz. Het bestek is net gereed. De kosten worden geraamd op 3 à 4 miljoen.

Het werk wordt waarschijnlijk in september a.s. aanbesteed.

Aangezien het bestek veel grondwerk bevat, is de uitvoering erg weersgevoelig. Als het weer meezit (m.n. in de winter) kan het complex rond juli 1992 in gebruik worden genomen, anders wordt het nog later.

Zwemmen, zonnen, surfen

De plas is 10 ha groot (een zesde van de Mooie Nel). Langs de oevers komen strandjes en ligweiden, wandelpaden, begroeiing.

Geprobeerd wordt enige "zonering" aan te brengen in het gebruik. De noordelijke oever is voor de "intensieve recreatie": daar komen de grotere strandjes en ligweiden, daar komt ook een dagkampeerterrein. Langs die oever zal je de meeste zwemmers en de opblaasboten vinden. Je zit daar met het gezicht naar het zuiden.

Het midden is voor de windsurfers. Langs de westoever komen surfsteigers, vanwaar het leuk heen en weer varen is naar een steiger aan de overkant.

Langs de zuidelijke oever (dus het dichtst bij Spaarndam) wordt rustiger recreatie verwacht: ook daar een paar ligweiden en strandjes.

Achter de strandjes en ligweiden worden heuvels gemaakt, in hoogte variërend van 75 tot 175 cm. Dat geeft rond het meer een gevoel van beslotenheid. Van buitenaf, bijv. als je over de Westlaan loopt, kun je over de heuvels heen kijken en de plas overzien. De plas wordt aangekleed met struiken en bomen.

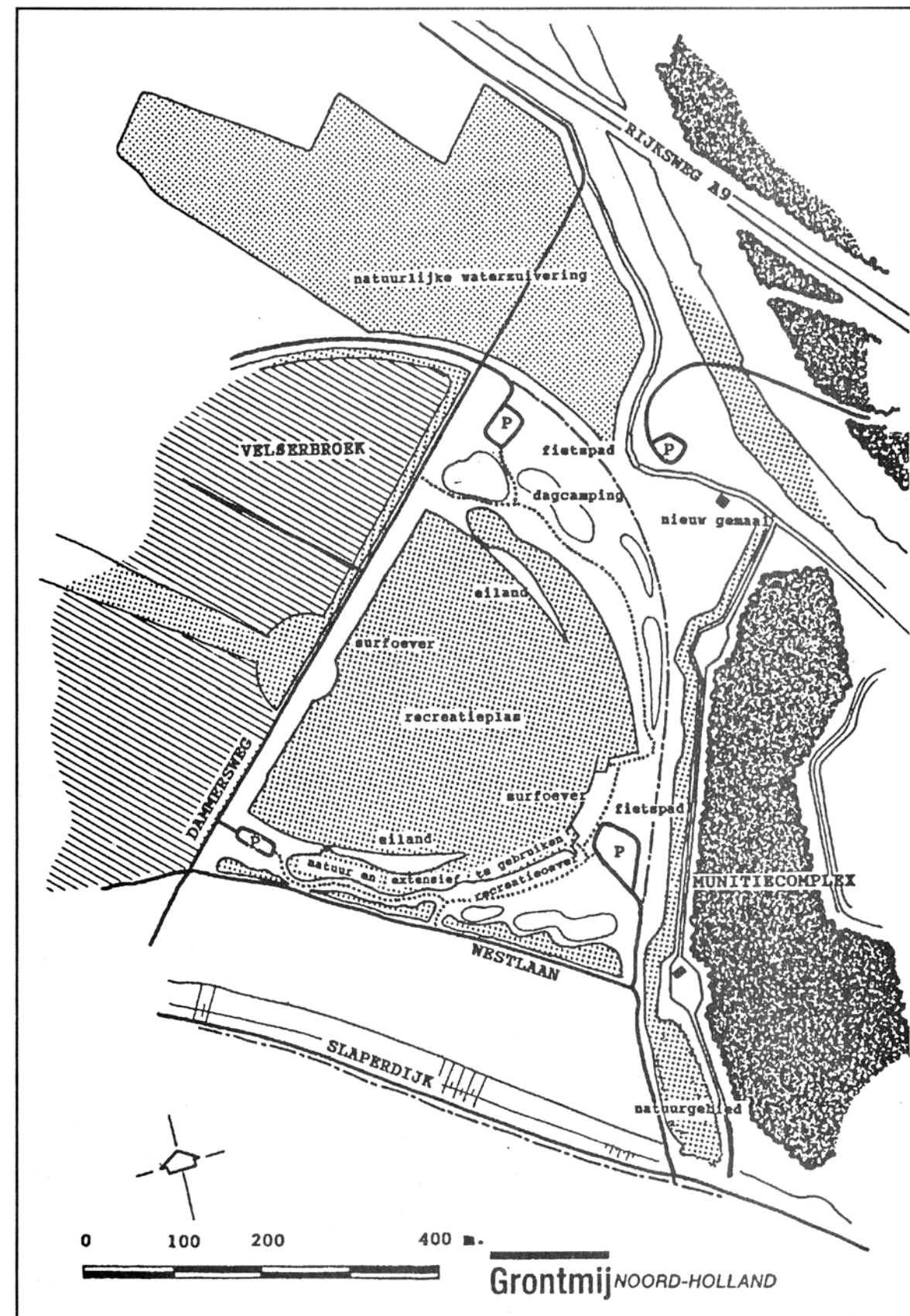
Wandelen tussen riet en biez

Spaarndammers krijgen er zo straks een wandelroute bij: een wandeling rond de plas is zo'n 1,5 km. Maar er komt meer dan een plas alleen.

Aan de NO-kant wordt een gemaal gebouwd, dat het water uit de Westbroekplas (en uit Velsbroek en Oostbroek) uitslaat op zijkanaal B. Van dat gemaal zullen we niet veel zien want het wordt vrijwel helemaal ondergronds. Maar er is iets anders. Rijnland stelde als voorwaarde dat het water dat zo wordt uitgespuugd eerst gezuiverd is. Dat zal gebeuren via "natuurlijke waterzuivering". Het water wordt geleid via een boven de Westbroekplas aan te leggen riet- en biezenveld. In dat veld is een stelsel van dammetjes gemaakt, op de manier van een radiator. Een druppel water heeft 14 dagen nodig om dit veld door te komen, in die periode is hij door de planten gezuiverd.

Over die dammetjes komen wandelpaden! En zo ontstaat een gebiedje van 10 ha, dat drie functies heeft: het zuivert water, het verrijkt de natuur en het vormt een recreatie-element. De totale oppervlakte van het Westbroekplas-gebied (plas plus rietveld plus wandelpaden) is 50 à 60 ha, zo groot als de Mooie Nel dus.

Nog weer nieuwe wandel mogelijkheden zullen ontstaan als ook een bruggetje wordt gelegd over zijkanaal B: je kunt dan van Fort-Zuid oversteken naar de Zuid-Spaarndammer Polder (het nieuwe golfterrein) en het fiets/wandelpad langs de westoever van zijkanaal C.

Auto's en bromfietsen?

Het Westbroekplas-complex is, zoals alles langs de rand van het Recreatiegebied Spaarnwoude, bedoeld voor massarecreatie. Het basisconcept van het recreatiegebied is immers: in het middendeel het open karakter behouden (een stil gebied), langs de randen voorzieningen voor intensieve recreatie aanleggen (dichtbij de bewoners/gebruikers van de stedelijke gebieden en als buffer tegen het uitdijen van de bebouwing). Spaarndam ligt precies in de rand. Vandaar de vrees bij velen dat ons dorp de last moet dragen van het verkeer dat nu eenmaal vastzit aan massarecreatie. Hoe zit het daarmee? De Westbroekplas zal naar verwachting vooral mensen trekken uit de Velserbroek en Haarlem-Noord (en uit Spaarndam). Het project kan 3000 bezoekers opnemen. Maar dat aantal wordt alleen verwacht op zomerse topdagen, zoals er gemiddeld 10 in een jaar zijn. Niettemin, 3000 bezoekers betekent duizenden auto's, fietsen en bromfietsen. In december 1989 is een voorontwerp van het plan gepubliceerd, waarop commentaar kon worden geleverd. De Dorpsraad heeft toen op 3 dingen aangedrongen:

- 1. vermijd dat aan de zuidoever intensieve recreatie komt
- 2. richt het plan zo in dat het geen autoverkeer aantrekt via Spaarndam
- 3. zorg voor een rondweg om Spaarndam (zie de Dorpsorganen van maart en juni 1990).

Het Recreatieschap meent dat in het uiteindelijke plan aan de eerste twee wensen tegemoet is gekomen.

Toegangswegen

De plas is straks van 4 kanten per auto bereikbaar: in het NW vanuit de Velserbroek, in het ZW vanuit Haarlem (Dammersweg), in het ZO via Spaarndam en in het NO vanaf het Noordzeekanaal door het recreatiegebied via het tunneltje onder de snelweg en een dam in zijkanaal B. Elk van die wegen loopt dood op een parkeerterrein. Ze zijn niet onderling verbonden, je kunt dus niet door het gebied rijden, er is geen doorgaand verkeer mogelijk. Het pad van de Spaarne-oever naar de Lagedijk (het oude Assendelver voetpad) worden volgestort met een verharding, zó dat het een goed berijdbaar fietspad wordt maar toch een landelijk karakter behoudt. De Dammersweg zal te zijner tijd (als de Velserbroek is voltooid) een fietspad worden, volgens de heer De Vries.

Een tweede fase?

Het deel van het plan dat nu wordt aanbesteed kent geen gebouwen. Er komen enkele rijdende toiletvoorzieningen, maar het geheel is gedacht als een natuurlijke ruimte. Er komen dus geen kiosken, geen kanoverhuur. Het plan bevat wel een mogelijke "tweede fase" (ook al genoemd in het voorontwerp van december 1989). In die tweede fase zou er een restaurant kunnen komen (aan de oostzijde, dus aan Spaarndamse kant) en nog andere voorzieningen. Maar (anders dan vroeger, toen men een "eindbestemming" ontwierp) wil men eerst de ontwikkeling eens afwachten. Afhankelijk van het gebruik dat de bevolking van het gebied gaat maken, beslist men dan over eventueel aanvullende voorzieningen. De bezoekers ontwerpen dus a.h.w. het uiteindelijke karakter van het Westbroekplas-gebied: bepalen wat er uiteindelijk wel en niet komt.

Herman Radema.

Periode 01-03-1991 tot 31-05-1991

vr 1 mrt Udo J. Buys noemt in zijn rubriek "Jaargetijden" in het H.D. Spaarndam "een opmerkelijk rustpunt in de drukke randstad". Zijn sympathiek verhaal staat vol historische wetenswaardigheden over ons dorp. Het geduld van de bewoners van de Westhoff begint op te raken. Het houtwerk van de schuttingen verkeert in een deplorabele toestand en tot overmaat van ramp zijn de bomen die het hart van de binnenplaatsjes vormden zo maar gekapt. Later zijn er nieuwe bomen geplant die helaas de droge lente niet hebben overleefd.

za 2 mrt Mevrouw Wilhelmina Maria Jacoba de Raaf-Brand van Straaten overleed op de leeftijd van 94 jaar. In 't begin van de jaren vijftig organiseerde ze samen met haar echtgenoot vele culturele bijeenkomsten in de Stompe Toren. Ook werden er door hen veel opgravingen verricht. Mevrouw de Raaf werd begraven in de luwte van het oude kerkje in Spaarnwoude op de "Akker Gods".

wo 6 mrt De verkiezingen voor de Provinciale Staten leverden voor Spaarndam de volgende uitslag op:

	West		Oost	
Partij van de Arbeid	97	30,8%	132	15,4%
CDA	79	25,1%	346	40,6%
VVD	42	13,3%	133	15,6%
D'66	60	19,0%	138	16,2%
Groen Links	29	9,2%	47	5,5%
De Groenen	6	1,9%	20	2,3%
Centrum Democraten	2	0,6%	14	1,6%
RPF/GPV/SGP			18	2,1%
SP			1	0,1%
VCN			3	0,3%
Opkomstpercentage	56,0%		50,2%	

do 7 mrt Op de leeftijd van 86 jaar overleed Christianus Hendrikus Hubertus Matheij, weduwnaar van Anna Elisabeth van Leeuwen. Hij woonde op het Havenplein 24.

vr 15 mrt Het korps van de Rijkspolitie in Halfweg noemt zich in het jaarverslag over 1990 een voorbeeld voor andere korpsen. Helaas heeft het goede functioneren niet kunnen voorkomen dat het aantal inbraken in woningen (65) met 50% toenam en het aantal misdrijven met twee tot 354. Er waren 30% minder auto-inbraken (91 totaal). Door betere controle liep het aantal geconstateerde milieuwetovertreden terug van 95 naar 53. Er is dus nog genoeg werk te doen. Op 23 mrt was in de krant te lezen dat er tijdens de nachtelijke uren in Haarlemmerliede, Halfweg, Spaarnwoude en Spaarndam-Oost vrijwel nooit wordt gesurveilleerd. Het korps zou daarvoor te klein zijn. Wie 's nachts het politiebureau in Halfweg belt wordt automatisch met Amsterdam doorverbonden en daar wordt beoordeeld of de politie van Halfweg uit bed wordt gebeld of dat Haarlem een surveillancewagen moet sturen. Deze situatie vraagt om problemen. Onze oud-dorpsgenoot Cornelis Johannes Harmeyer overleed op de leeftijd van 65 jaar. Hij woonde in de oude school aan de Middenweg 33 in de Houtrakpolder.

Kroniek van Spaarndam

za 16 mrt	In het H.D. een foto van onze huisarts dokter Weijerman staande op een steiger van jachthaven "De Rietpol". Hij werd gekozen tot voorzitter van de cricketclub "Bloemendaal" en dat werd de aanleiding voor een interview. Jan Huttinga organiseerde in Spaarndam een grote inzameling voor het Poolse dorpje Kreszow, een kindertehuis in Lotz en een tehuis voor gehandi-capte kinderen in Rudnik.
ma 18 mrt	De Ecomarkt komt weer langs in Spaarndam-Oost. Op 17 december werd er in Spaarndam 210 kg klein chemisch afval opgehaald, 2 kg minder dan op 17 september 1990.
vr 22 mrt	In de Haarlemmer Weekend Krant presenteert het bestuur van de Stichting Kunstmarkten Spaarndam zich. Louis Goulmy, Paul Marselje, Marga Duinker Jeannette v.d. Brink en Kees Huges poseerden voor een foto op de Westkolk. Wethouder L.H. van Essen van Haarlemmerliede c.a. geeft het officiële startsein voor de bouw van 72 woningen op het voormalige trapveldje aan de Ringweg. Naast het tennispark wordt een nieuw trapveld aangelegd.
za 23 mrt	Vandaag wordt de jaarlijkse kledinginzameling voor de Stichting Mensen in Nood Den Bosch georganiseerd door de parochie St. Adalbertus tezamen met jeugdvereniging "Don Bosco". In de Spaarndamse courant "De Nieuweling" staat een plattegrond van de nieuwe Spaarneschool. Later heeft meester Bouff persoonlijk de nodige toelichting gegeven. Het is een prachtig plan. Bij de opzet is goed rekening gehouden met het karakter van het oude dorp terwijl het toch is aangepast aan de eisen van de tijd. Tegelijk met deze plannen heeft de Spaarneschool ook een nieuw logo gekregen. De redactie van de "Nieuweling" wordt bedankt voor hun informatie.
di 26 mrt	In St. Niklaas in België overleed Rocus Heijmans "Ome Rook" op de leeftijd van 94 jaar. Jarenlang woonde hij in Spaarndam bij de familie Ongena aan het Havenplein. Hij was weduwnaar van Emma Strobbe.
do 28 mrt	Gedeputeerde W. van Gelder onthult het monumentenpaneel aan de Boezem-kade waarop de Stelling van Amsterdam en in het bijzonder de Positie bij Spaarndam staat aangegeven. Op deze wijze wordt de zogen. Fortenroute in gebruik gesteld. Op deze Boomplantdag wordt mede door leerlingen van de St. Adalbertus-school een deel van het Houtrakbos aan de Noorderweg aangeplant. In het kader van de jumelage tussen de gemeente Haarlemmerliede CA en Saxilby in Engeland vertrekken de B en C-junioren van de S.V. Spaarnwoude naar Engeland voor een uitwisselingsprogramma van 4 dagen.
za 30 mrt	De Spaarndamse ondernemers organiseren hun jaarlijkse Paasaktie in de vorm van een kleurwedstrijd.
wo 3 apr	Vandaag is Dit Amelink-Dekker op de leeftijd van 65 jaar overleden.
do 4 apr	Kras Sport uit Spaarndam gaat zich ook bezighouden met kanovaren.

Kroniek van Spaarndam

vr 5 apr	In het H.D. vandaag een foto van alle brievenbussen van de woonschippers in het Zijkanaal B. Ze hangen op artistieke wijze bij elkaar aan het toegangshek van de weg naar Fort Noord.
ma 8 apr	De twee Koerdische gezinnen die in Spaarndam wonen maakten bijzonder moeilijke dagen door. Op de TV zagen ze de verschrikkelijke beelden van het leed dat de Koerden in Irak ondervonden op hun vlucht voor de soldaten van Saddam Hussayn. Machteloos moesten ze toezien. Op de Westkolk werden deze dagen opnamen gemaakt voor een reclamespotje van de SRV-organisatie.
wo 10 apr	De eerste fase van de restauratie van "De Stompe Toren" kan van start gaan. Naast de subsidies van o.a. het Rijk en de gemeente Haarlemmerliede is er volgens Cees van der Sluys, voorzitter van de "Vrienden van de Stompe Toren", nog ca f 250.000, nodig om alle plannen te kunnen realiseren. Eerst zal het buitenwerk worden verricht en daarna komt de binnenkant aan de orde. Juist die uitgaven komen nauwelijks voor subsidie in aanmerking.
do 11 apr	Onze dorpsgenoot Jan in 't Veld wordt door zijn collega's van Boekenroode BMW flink in het zonnetje gezet i.v.m. zijn zilveren jubileum bij het bedrijf. Ook het Spaarndams Gemengd Koor heeft zijn voorzitter niet vergeten. In het Haarlems Weekblad staan Jan en zijn vrouw op de foto, gezeten in een representatieve wagen van Boekenroode.
vr 19 apr	Cheska Polderman, leerling van groep 8 van de Spaarneschool, wint de hoofdprijs van een landelijke opstelwedstrijd van de stichting "Februari 1941, adopteer een monument". Haar verhaal gaat over een meisje dat zich verzette tegen een dictator. Wethouder G. Roseboom komt persoonlijk naar Spaarndam om de prijs uit te reiken, een boekje en het fotoboek "Sta een ogenblik stil". Voor de school mag zij nog eens een prijs van f 500,- in ontvangst nemen. Alle klasgenootjes gaan met het boekje "Wij en de vrijheid naar huis".
do 25 apr	In het H.D. een verhaal over het bedrijf "Paswerk" in Schalkwijk. Op de foto onze dorpsgenoot Cees de Vries.
vr 26 apr	Deze week is begonnen met de aanleg van de rioolpersleiding van Spaarndam-Oost naar de rioolwaterzuivering in de Waarderpolder. Eindelijk. De vissen in het Zijkanaal-C sprongen van blijdschap boven het water uit nu na jaren vertraging eindelijk aan de vervuiling in hun leefmilieu een einde gaat komen. Misschien zwemmen hier over enkele jaren wel scholen forellen en is een gevangen aaltje ook echt eetbaar geworden door het ontbreken van de grondsmaak. Na een maand hard werken is de Woerdersluis voorzien van nieuwe vloeddeuren en een nieuwe vlonder. De sluis dateert uit 1611 en kan er nu weer even tegen. De Kleine Haarlemmer Sluis aan het Vissersend is nu te gebruiken als baan voor het spel "jeu de boules". Op voorspraak van de omwonenden werd er op de zogen. kinderhoofdjes of kasseien een laag schelpen aangebracht. Ook het er vlakbij gelegen pleintje werd opgeknapt. Het "houten huis" aan de IJdijk is nu klaar. Het mag best gezien worden in het beschermd dorpsgezicht.

Kroniek van Spaarndam

- zo 28 apr Speeltuinvereniging "Nieuw Leven" organiseert in de Boezem al weer voor de zesde keer de jaarlijkse "Bootjesdag". De kinderen hebben de modellen van botters, kapers, albatrossen en schollen op de clubavonden in de winter zelf gebouwd. Hoofdleider Henk van Duijn kon tevreden zijn over het verloop van deze dag. Er namen 182 bootjes deel.
Op "De Rietpol" geeft voorzitter G.P. Stapel het startsein voor de opening van het vaarseizoen van de nieuwe Spaarndamse kano- en roeivereniging. Dat de leden nog wat ervaring moeten opdoen is duidelijk als er vijf hun "maidentrip" met een nat pak moeten bekopen. U leest hierover elders in dit blad.
- di 30 apr Koninginnedag wordt in Spaarndam op de traditionele wijze gevierd. De voorzitter van de commissie Koninginnedag, Heimen Germans, noemt in zijn toespraak de familie Tiggelman, die 40 jaar voor het vervoer van de kinderen, die op 4 mei de fakkel voor de Dodenherdenking in estafette uit Haarlem halen, heeft gezorgd. Verder noemt hij Henk Oud, die na 37 jaar lid van de commissie te zijn geweest, waarvan 17 als voorzitter, nu bedankt heeft. Verder maakt hij bekend dat de subsidie voor de restauratie van de muziektent rond is zodat het werk binnenkort een aanvang kan nemen.
- wo 1 mei Dominee C. Meijer is per vandaag ook aangewezen voor het predikants-pastoraat bij de gereformeerde kerkleden ten noorden van de Jan Gijzenvaart en voor Spaarndam e.o. Dominee C.J. Verhoeven neemt die taak in een andere wijk op zich.
- vr 3 mei Dorpsgenoot Gerard Berk op de foto in het H.D. bij een artikel over de levenscyclus van de paling.
In Sport "Spuut 11" van S.V. Spaarnwoude lezen we dat de verplaatsing van het Sportpark naar het gebied tussen de snelweg en de woningen van " 't Poldertje" nog wel 5 jaar gaat duren. Ondertussen worden de sportvelden verbeterd en de kantine zal een opknapbeurt krijgen.
De afdeling Darts van S.V. Spaarnwoude heeft een voorspoedige start gemaakt. Er zal een officiële oprichting plaatsvinden. De leden willen nog geen competitie spelen. Het is hen louter om het vermaak te doen.
- za 4 mei Op het Kerkplein wordt de jaarlijkse Dodenherdenking gehouden. Dorpsgenoot E.H. baron Van Tuyll van Serooskerken spreekt de herdenking uit.
Ingeborg Cleeren op de foto in het H.D. Ze maakt deel uit van de nationale softbal-selectie en is werkzaam als docent Lichamelijke Opvoeding aan de Mytelschool "De Regenboog" in Haarlem. Door de KNBSB is ze aangesteld voor het geven van ondersteuning aan het sporttechnisch kader van deze bond.
- zo 5 mei In de Stompe Toren wordt het cultureel seizoen geopend en meteen weer gesloten wegens de restauratie. Het Spaarndams Gemengd Koor verzorgt een concert. Dirigent E. van 't Kaar krijgt door burgemeester IJsselmuiden de eremedaille in goud behorende bij de orde van Oranje-Nassau opgespeld. Hij is 40 jaar als dirigent aan het koor verbonden.
- wo 8 mei Het ziet er naar uit dat Recyclingbedrijf Rutte nu definitief in Haarlemmerliede blijft. De provincie heeft de bouw van nieuwe composteringshallen op het terrein aan het Rottepolderplein goedgekeurd.

Kroniek van Spaarndam

- do 9 mei Hemelvaartsdag, dus fietsen met Nova Zembla. Het was goed fietsweer en vele mensen hebben genoten van de fietstochten.
- za 11 mei Brandweercommandant A. Loth vindt dat de brandweer uit Halfweg er te lang over doet om Spaarndam-Oost te bereiken. Er zou in Spaarndam een spuitwagen moeten komen. (Ligt de samenwerking van Spaarndam-oost en West niet voor de hand?). Het voorstel van PvdA-raadslid Van Zuijlen om het corps met vrouwen uit te breiden wordt door burgemeester IJsselmuiden bedenkelijk ontvangen. Hij ziet de vrijwillige brandweer meer als een vriendenclub en vreest dat de helft zal opstappen als er vrouwen bijkomen. Dit weekend viert de S.V. Spaarnwoude feest met een touwtrektournooi en een feestavond.
- di 14 mei Jacoba van Nieuwenhuijzen en Gerrit Glas uit de Christiaan Bruningsstraat zijn 60 jaar getrouwd.
- vr 17 mei Moeder en dochter van Meesche kraken voor korte tijd een woning aan het Havenplein.
De opknapbeurt van de Westhoff zal nu eindelijk beginnen.
- za 25 mei Jeugdvereniging Don Bosco organiseert een zogen. "survival-weekend" in het recreatiegebied. De tenten worden opgeslagen achter de "Bunker" in de Inlaagpolder.
- ma 27 mei Spaarndam in het programma "Ontdek je Plekje" van de Avro. De volgende zondag komen er 300 à 400 mensen naar Spaarndam om alles nog eens na te wandelen.

Dorpsagenda

Er valt voor de komende tijd niet veel te vermelden.
Wat u echter wel dient te weten is dat het Dorpshuis gesloten is in de periode van:
28 juni tot 12 augustus.
De zaalsporten beginnen weer op **1 september.**

Op 25 augustus is er in Haarlemmerliede de "Liedemarkt"

De **kunstmarkten** vinden plaats op de zaterdagen: **13, 20 en 27 juli en 3 en 10 augustus.**

Er is een selectie gemaakt van zoveel mogelijk kunstenaars uit de regio.
Tijdens de kunstmarkten zijn er ook weer de niet meer weg te denken orgelconcerten in het oude kerkje.
Uiteraard spreekt het voor zich dat voor de inwoners van Spaarndam een wandeling of een fietsritje naar de kunstmarkt het enige juiste vervoermiddel is. Zegt het voort aan de niet-Spaarndammers dat zij van het openbaar vervoer gebruik maken!

Er is een kaar stuk

Spaarndam, september 1940. Jan Berk, beroepvisser geworden in 1935, staat voor een moeilijke keus. Per 1 oktober weer in de steun gaan (financiële steun aan werklozen), een stempelperiode van 5 maanden in gaan, of proberen met door blijven vissen in de winter om het hoofd boven water te houden.

Stempelen betekende een vast inkomen, zij het weinig, doch dat hield ook in je grote visakte inleveren en deze per 1 maart weer terugkrijgen, waarna de visserij weer kon beginnen. Niet gaan stempelen en door vissen kon betekenen geen brood op de plank en geen kolen in de kachel en dat was met 5 kinderen een grote gok. Dat waagstuk had hij in de 5 jaar dat hij nu beroepvisser was, nog niet durven nemen en ook nu had hij nog geen beslissing genomen.

Op 28 september 's morgens om 4 uur werk ik wakker gemaakt door mijn vader (de visser) die me vroeg uit bed te komen en me in stilte aan te kleden, opdat de andere kinderen en de burens niet wakker zouden worden.

Op mijn vraag wat er aan de hand was, antwoordde hij: "Er is een kaar stuk bij Kok, (de paling-rokerij) en ik heb nu na de twee eerste fuiken gevestigd te hebben mijn roeiboot, voor de bun en erachter, vol met paling liggen. De fuiken zitten zo vol dat ik ze aan boord moest rollen, want optillen kon ik ze niet meer."

Op mijn vraag hoe hij wist dat er een kaar stuk was, zei hij: "Ik zie het aan de paling, het is Deense, die hebben n.l. een lichtere buikkleur dan de Hollandse paling. Je moet me erbij helpen en ook met een roeiboot meegaan, opdat we voor het licht gaat worden de meeste fuiken gevestigd hebben."

Een groot probleem was echter, waar laten we de gevangen paling. We hadden voor ongeveer 800 pond kaarruimte, doch die waren snel vol. Toen we weer terug kwamen na 6 fuiken gevestigd te hebben, met als gevolg 2 roeiboten vol paling, moesten we ten einde raad fuiken uit de schuur halen en als leefnet gaan gebruiken door ze voor en achter dicht te binden.

Om 8 uur hadden we zo'n kleine 4000 pond gevangen en voor de wal liggen. Wat nu.

De enige groothandel om ze aan te kunnen verkopen was Kok, dus gingen we om half negen, met twee wasketels vol paling naar het vlot van de firma Kok, waar Piet Kok (de oude baas en de vader van Wim en Han), bezig was met enkele personeelsleden, de paling voor die dag op te scheppen en te sorteren.

Toen hij aan mijn vader vroeg of hij wat gevangen had, zei deze: "Ja, ik mag niet mopperen, ik heb goed gevangen."

Toen hij daarna de deksels van de wasketels optilde om zijn vangst te laten zien, trok Kok zijn gezicht wit weg en riep hij met zijn hoge piepstem: "Jongens kom gauw, er is een kaar stuk!"

Hij zag ook direct dat het Deense paling was en begreep wat er aan de hand was, waarna nog enkele mannen uit de rokerij kwamen en allen gewapend met een schepnet holden ze naar de karen en maakten de deksels ervan open.

Ervaring heeft hen geleerd, dat wanneer er een schepnet door een kaar gehaald wordt en dat net zit bij een haal helemaal vol, dan betekent dit dat de kaar geheel gevuld is, d.w.z. daarin zit nog de volle 10.000 pond paling.

Zo liepen ze vele karen af, totdat er een riep: "Ik heb hem." Zijn schepnet was n.l. met een haal nog niet halfvol. Daarop zijn ze zo snel mogelijk de nog aanwezige paling eruit gaan scheppen, voordat ze allemaal weg zouden zwemmen. Na enige tijd was de kaar leeg en hadden ze nog zo'n 3000 pond over, 7000 pond was er dus ontsnapt.

Wanneer ze deze kaar hadden opgetakeld, zou de nog aanwezige paling gelijk met het water door het gat weggespoeld zijn.

Toen pas kwam Kok weer naar ons – geduldig wachtenden – toe en vroeg hoeveel wij er gevangen hadden. Op het antwoord van "ongeveer 4000 pond" zei hij: "Breng ze maar."

Mijn vader vroeg toen "wat hij per pond wilde betalen", zo ging dat altijd, de prijs ging per pond en dat was in die dagen een kwartje. Kok antwoordde echter: "Niks. Het is mijn paling en die ga ik niet nog eens kopen."

Vader Berk zei toen: "Het is niet meer jouw paling, want jij hebt ze laten zwemmen en mijn fuiken staan niet voor jouw vluchtelingen in het water."

Na veel gekissebis zijn ze overeengekomen op 50% van de dagprijs, hetgeen neerkwam op f 0,12,5 per pond. Dat betekende bij 4000 pond een bedrag van f 500,-, precies het bedrag dat mijn vader nodig had om het in de winter uit te kunnen zingen en hij niet meer – in de steun – behoefde te gaan. Hetgeen later ook niet meer is voorgekomen.

Van de overgebleven weg gezwommen 3000 pond heeft mijn vader er in de daaropvolgende dagen nog ruim 1000 pond gevangen en ook de andere vissers in het aanpalende water, van kanaal C was dat Piet Verdonk en van het Noordzeekanaal Es Veen, hebben nog een knap staartje meegevangen.

Het gevolg was Vader Jan, boven Jan.

N.B. Een aldaar gebruikte kaar in een grote houten bak ca. 3 meter lang, 2 meter breed en zo'n 1,5 meter diep, opzij bekleed met geperforeerde koperen platen, waarin duizenden gaatjes van ca. 8 millimeter doorsnede. Deze platen zijn aan het houten raam vastgespijkerd met koperen nagels, geen ijzer, om doorroesten te voorkomen. Nochtans was hier een hoek van een plaat losgegaan en wanneer een paling zijn staart tussen de ontstane kier kan krijgen is er geen houden meer aan en gaat de kier steeds groter worden, met de gevolgen hierboven beschreven.

Op deze archiefphoto ziet u een aantal van de bedoelde karen tussen de steigers.

Jan Berk.

Toezening dorpsorgaan

Het blijkt dat veel oud-Spaarndammers en in Spaarndam geïnteresseerden nog zeer graag meer willen weten over het reilen en zeilen in en om het dorp. waarover het Dorpsorgaan zoveel informatie geeft. Deze interesse kwam tevens tot uiting op de laatstgehouden reünie en tentoonstelling 705, welke door zo'n 800 mensen bezocht werd. Er waren er ook die vroegen om toezending van het Dorpsorgaan.

Op voorstel van de redactie heeft de Dorpsraad besloten aan deze wens tegemoet te komen. Dit zal echter wel kosten met zich mee brengen. Per exemplaar zal dit f 3,75 zijn voor porto en verwerkingskosten. Doch, u kunt zich ook voor een jaar verzekeren van toezending van een jaargang.

Maakt u f 15,- over op rekeningnummer 11.83.08.092 t.n.v. de Dorpsraad Spaarndam, onder vermelding van jaargang en nummers. Het gironummer van de Rabobank is 439146.

Wij hopen u hiermee van dienst te kunnen zijn. Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met Ageeth de Kuijer, tel: 384627.

redactie.

Kanovereniging

Spaarndam is een waterdorp. Op 28 april was het weer eens raak. Op het N.B.Spaarne hielden de zeilverenigingen hun openingswedstrijd. Op de Boezem had Nieuw Leven zijn bootjesdagen. En langs De Pol maakten velen mee dat Kano- en Roeivereniging Spaarndam haar eerste vijf kano's te water liet. De heer Gorter, directeur van de RABO-bank die de eerste kano schonk, doopte de boten met toepasselijke namen: Mooie Nel, De Liede, 't Vaartje, Stille Gat, Jan Gijzen.

70 mensen waren er bij en nog tientallen belangstellenden langs de kant. Voorzitter Stapel had in weinig woorden veel te vertellen: er zijn al 75 leden, er komt instructie voor de jeugd, de vereniging gaat obligaties uitgeven om snel meer soorten boten te krijgen.

Na het praten kwam het varen. Leden van zustervereniging De Trekvogels gaven een demonstratie kanopolo. Het bestuur van De Trekvogels was er ook: met bloemen en een peddel als kado.

Leden van de eigen club voeren een estafettewedstrijd.

Enkele leden lieten aanschouwelijk ook zien hoe het niet moet: zij gingen in i.p.v. over het water.

Aan het eind was er fris met cake en werd er nog lang nagepraat.

Als er ook verder net zo enthousiast gevaren wordt als deze eerste middag, dan heeft Spaarndam er een leuke vereniging bij.

Tien mensen begrepen dat direct al: zij gaven zich nog diezelfde middag óók op als lid.

Herman Radema.

Koepelrestaurant Fort-o-rama

"Met betrekking tot Fort Zuid heeft het Recreatieschap haar ideeën uiteengezet om een restaurant in de vorm van een glazen koepel te plaatsen bovenop dit fort", zo lasen wij in het vorige dorpsorgaan. Door vasthoudend speurwerk kwamen wij in het bezit van de (nog geheime) plannen. Wij zijn er trots op u als eersten te kunnen informeren.

Het blijkt inderdaad de bedoeling te zijn dit historische bouwwerk onder een soort kaasstolp te plaatsen. Van onder die stolp zal men het panorama van Schoterog goed kunnen waarnemen.

Het restaurant, dat Fort-o-rama zal gaan heten, verrast door zijn ruime opzet. Maar de beoogde massarecreatie vereist dan ook dat gedacht wordt in forse maten.

Het is de bedoeling dat de gezellige verkeersdrukte, die zo kenmerkend is geworden voor de dorpsdijk, nu ook de zuidzijde van Spaarndam zal verlevendigen.

De weg langs het Spaarne wordt opengesteld voor autoverkeer en verdubbeld in breedte. De historische benaming "Jaagpad" krijgt zo nieuwe inhoud.

Om parkeerruimte te scheppen wordt de Hekslootpolder gedeeltelijk geasfalteerd. Nu blijkt hoe goed het is dat de Vereniging Hekslootpolder zich steeds krachtig heeft verzet tegen bebouwing van dit gebied.

Op een van de vleugels van het fort zal een helikopter-landingsplaats komen. Er zijn uitgewerkte plannen voor een recreatie-lijn naar Fort-o-rama vanuit Amsterdam. Eerdere plannen in deze richting stuitten steeds op bezwaren van geluidshinder, maar sinds het Plan van Aanpak Schiphol lijken die op een scheet in een fanfarekorps.

Met deze helikopter-diensten hoopt het Recreatieschap tevens tegemoet te komen aan de bezwaren van die Spaarndammers, die menen dat het Recreatieschap weliswaar leuke dingen voor de mensen bedenkt maar nog nooit iets heeft verzonnen om de daarvoor benodigde verkeerstechnische infrastructuur te scheppen.

Aanvankelijk werd gevreesd dat een restaurant op deze plek alleen in zomerse weekends rendabel te maken zou zijn. Marktonderzoek heeft echter uitgewezen dat ook op doorde-weekse dagen touringcar-bussen af en aan zullen rijden. In de avonden is exploitatie mogelijk voor bruiloften, personeelsfeesten en dansscholen.

De kelderruimtes van het fort zijn heel geschikt als repetitieruimtes voor popgroepen en drumbands. In deze ruimtes is verder plaats voor een bowlingbaan, een dartscentrum, een gokhal en een snookercentrum. De oever van het N.B. Spaarne kan straks Zandvoort naar de kroon steken. De leidspreuk wordt "Binnen de ruimtes van Fort Zuid - bent u altijd beter uit".

De plannen zijn ook daarom aantrekkelijk omdat zo een halt wordt toegeroepen aan ideeën om de krachtige historische ambiance van het fort te misbruiken voor halfzachte moderne bestemmingen. Zoals clubruimte voor Nova Zembla, botenberging voor Kano- en Roeivereniging Spaarndam, een onderkomen voor de jeugdclub van Don Bosco en meer van dergelijke streek-vreemde opties.

Het restaurant zal nog aanzienlijk aan aantrekkingskracht winnen door de verhuur van roeiboten en kano's. Dit zal een krachtige stimulans geven aan de kleine watersport in onze omgeving.

Om een rustige ligplaats voor de boten te creëren wordt voor het restaurant een pier in het N.B. Spaarne aangelegd. Aan het einde komt een munt-verrekijker, waarmee men de watersporters, ook die op het dak van motorboten, van nabij kan gadeslaan.

Laatste nieuws

De fortgracht biedt een ideale accommodatie voor waterfietsen; door eenvoudig dreggen kunnen fietsen in voldoende aantal naar de oppervlakte worden gebracht.

Lui trappend beweegt de bezoeker zich langs de historische muren, onderwijl niets missend van Radio Noord-Holland dat via de luidsprekers uit de schietgaten komt.

In studie is nog of op het eilandje aan het begin van de Mooie Nel een dependance kan worden aangelegd, in de vorm van een zonneterras met kiosk. Aangenomen wordt dat de watersporters op de Mooie Nel al jarenlang snakken naar een verkooppunt van ijs, worst en frites.

Bezwaren tegen het plan zijn nog niet binnengekomen. Zij laten zich ook nauwelijks denken. Vanuit oogpunten van monumentenzorg en milieubehoud is het concept zeer verantwoord te noemen. De glazen koepel harmonieert uitstekend met de geometrische vormen van Merck, Sharp & Dome.

Sommigen zullen misschien jammer vinden dat de bomen rond het fort worden geveld (zij storen het vrije uitzicht vanuit het koepelrestaurant). Maar daar staat dan tegenover dat je zo het historische fort beter ziet.

Het enige probleem is eigenlijk dat een restaurant dagelijks grote hoeveelheden afval kwijt moet. Naar verluidt is het mede hierom dat momenteel besprekingen gaande zijn over het heropenen van de vuilstort op Schoterog.

In het dak van het fort bevinden zich vanouds komvormige uithollingen, destijds bedoeld om regenwater op te vangen als watervoorziening voor het fort. Een van deze bassins zal worden ingericht als een maquette van de Mooie Nel in vroeger dagen. De bezoekers kunnen, met een drankje rond het bassin gezeten, zo zien hoe mooi het hier was, voordat de Mooie Nel werd omzoomd door een PTT-toren, een waterzuiveringsinstallatie, een windmolenpark, een vuilstortplaats en een koepelrestaurant.

Het staat wel vast dat Fort-o-rama een regelrechte recreatie-hit zal worden. Er wordt alles aangedaan om het met stip te laten binnenkomen.

De kosten vormen geen probleem. Zij kunnen laag worden gehouden, doordat een fort vanouds is ingericht op tijdelijk verblijf van grotere aantallen mensen. Eten en drinken gebeurde er altijd al, de latrines zijn nog in goede staat, de slaapaccommodatie biedt zonodig nog aanvullende exploitatiemogelijkheden.

De bij de plannen gevoegde exploitatieopzet laat zien dat het Recreatieschap met Fort-o-rama een verantwoorde stap zet. De zaak zal tenminste zelfbedruipend zijn. Sommigen verwachten zelfs een bescheiden winst. Mocht dat inderdaad zo uitpakken dan willen enkele leden in het Schap-bestuur de subsidie voor de restauratie van de historische Stompe Toren, beeldbepalend element in het recreatiegebied, verdubbelen van 2000 naar 4000 gulden.

Herman Radema.

Hartelijk dank

Allen, die op 23 mei j.l. het 12½ jarig bestaan van ons Dorpscentrum Spaarndam met ons hebben willen mee-vieren, hetzij door hun aanwezigheid bij de informele bijeenkomst, hetzij door het zenden van bloemen of schriftelijke gelukwensen, willen wij op deze wijze onze welgemeende dank betuigen. De vele sympathieke woorden die ons bestuur mocht ontvangen hebben ons gesterkt in de overtuiging dat het Dorpscentrum Spaarndam stevig in de Spaarndamse gemeenschap is geworteld.

Stichting Dorpscentrum Spaarndam,
het Bestuur.

Ingezonden mededelingen

Privéberichten

Havenplein

Op het gras en bij de bomen
zitten de honden op hun gemak te dromen:
"dus"
Hondenliefhebbers, doe ons een plezier
en ruim de stront op van uw dier.

Jezette Polderman.

De collecte Nationaal Fonds Kinderbescherming heeft opgebracht: f 1.448,55.
Een hartelijk dank aan alle collectanten en gevers/geefsters.

De collecte van het astmafonds heeft dit jaar een mooi bedrag van f 1.601,20 opgebracht.
Ook voor deze collecte een hartelijk dank aan de collectanten en gevers/geefsters.

Voor uw hartelijk bewijs van medeleven, ons betoond na het heengaan van:

Christianus Hendrikus Hubertus Mathey

betuigen wij U onze oprechte dank.

Uit aller naam: C.H.H. Mathey

De redactie van het Dorpsorgaan kreeg onlangs het volgende bericht, dat zij hier graag wil plaatsen.

Beste Spaarndammers, wij zijn grootouders geworden en willen dit gaarne aan onze voormalige dorpsgenoten laten weten. Onze dochter Iris heeft tijdens haar schooltijd 10 jaar in Spaarndam gewoond en wij 16 jaar. Dat schept toch een band en wij denken, dat de een en ander dit bericht leuk vind.

*Met grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van
onze zoon*

Jilles Franciscus

19 februari 1991

Gewicht 3240 gram.

Drs Stubbendiek en Frank van Kleef

*Rijkstraatsweg 142
2022 DE Haarlem
023 - 37 17 54*

*Drs en Jilles rusten van
13.00 tot 16.00 uur.*

Vriendelijke groeten van Thea en Jan van Nus te Badhoevedorp.

Veranderingen in en rond Dorpscentrum

(een reactie op een artikel van Herman Radema
in het Dorpsorgaan 25^e jaargang, nr. 1, blz. 4)

Hoe te reageren, want dat "moet" ik. Een patatzaak op die plaats, tussen oud en nieuw Spaarndam zetten (ruimtelijk gezien), kan absoluut niet.

We moeten "allemaal" vrijelijk naar elkaar kunnen blijven kijken, hoog en laag, op dijk en polderhoogte.

Palingrook vermengen met vetgeur verdringt onze Spaarnewatergeur teveel.

Een grotere sportzaal? Zit wat in! Maar verbetering en uitbreiding bovenzaal over ingang en bier met vergroot balkonterras, zit óók wat in.

Geschikt voor ruimere tentoonstelling, kien, zang, cabaret enz. met uitbreiding boven de bieb, van een aparte wijkhuiskamer met een permanent vrij toegankelijk rustig zitje, met uitzicht, voor ouderen (en ook voor jongere).

En de patatzaak dan? Die op zijn huidige plaats ombouwen met mooi uitzicht op oude dijkmuur en Rijnlandshuis plus pleintje, beter voor autostop.

Op hoek Ringweg en Zijkanaal mag niets komen wat verkeertechisch gevaarlijk kan zijn, ook geen "bomen", (belemmert uitzicht bovenzaal). Wel mag er een verbreding van de klucht (helling) gemaakt worden voor fietsstroken en doorstroom bij langdurig geopende brug.

Waarvan akte!

P.S. Denkt men voldoende aan kwelwater bij verder heien. Er wordt permanent gepompt onder de zaal.

Bieb staat niet op plattegrondje.

Chris van Warmerdam,
Visserseinde 75.

Markt in Spaarndam

Op initiatief van een aantal Spaarndammers worden er pogingen in het werk gesteld om in Spaarndam een weekmarkt te krijgen.

Op de markt is uw gulden een daalder waard en op een markt wordt met elkaar gepraat. Aldus initiatiefneemster Mevrouw Rens in de brief aan de Gemeente Haarlemmerliede.

Een goed streven, want Spaarndam mist natuurlijk een aantal winkels die alleen in een grotere plaats kans van overleven hebben.

Toch zullen er nog heel wat schepen door de sluis gaan voor het rond zal zijn. Veel adhesie- betuigingen kunnen het besluitvormingsproces (zo zeggen ze dat altijd zo mooi) versnellen.

Want er is natuurlijk meer voor nodig dan alleen maar het jawoord van B & W.

Op welke dag moet de markt gehouden worden? Welke plaats is geschikt? Welke soorten kramen kunnen er komen en hoe groot mag en moet de markt zijn?

Vragen die toch ook nog enig nadenken noodzakelijk maken. Maar het zijn vragen waar uit te komen is.

Het is te hopen dat de raad van Haarlemmerliede snel een besluit zal nemen. Mocht u niet in de gelegenheid zijn geweest de handtekeningenlijst te ondertekenen, dan kunt u zich wenden tot een van de initiatiefneemsters, zij is hierboven al genoemd.

Mw. P. Rens,
De Geusplein 10.

Kledingactie Spaarndam en omstreken groot succes

(Polengangers moe maar voldaan terug uit Polen)

De enorme hoeveelheid, 2 trailers met in totaal 180 m³, kleding en andere hulpgoederen zijn bij de juiste mensen afgeleverd. Op onze 4700 km lange reis door geheel Polen zijn wij op een trieste en indrukwekkende wijze weer op de harde feiten gedrukt van de armoede die er in heel Polen nog bestaat.

Ons eerste adres was een tehuis voor gehandicapte mannen in Rokitno, waar we op zondag gewoon konden lossen. Hier hebben we 150 dozen kleding en andere goederen gebracht en na een kop soep en een kopje koffie (koffie zelf meegebracht), ging de reis door naar Lodz, waar we op zondag nog twee tehuizen bezocht hebben.

Een tehuis voor gehandicapten van 4 tot 40 jaar en een weeshuis met 43 kinderen. De ontvangsten waren bijzonder hartelijk en iedere directeur wilde ons toch zoveel mogelijk laten zien hoe hard al deze hulp nodig is.

De nacht hebben we doorgebracht in Lodz. Maandag ging de reis door naar Lublin, naar de 2 tehuizen waar in november ook goederen waren gebracht door mensen van de actie uit Spaarndam en Haarlem-noord. Een tehuis voor bejaarde dames en een tehuis voor ongehuwde en aanstaande moeders, die thuis niet meer welkom zijn. Hier zijn voor de eerstvolgende 40 baby's genoeg kleding en 19 kinderwagens gebracht.

Daarna zijn we doorgereden naar Krzesow, waar we overnacht hebben. De volgende dag zijn we verder gegaan naar Rudnik, een tehuis voor gehandicapten, waar wordt geprobeerd de kinderen nog iets te leren om een zo goed mogelijke plaats in de toch wel heel moeilijke maatschappij te krijgen.

De rest van de vrachtwagen hebben we gelost in Krzesow, waar 30 gezinnen uit de parochie door de pastoor waren geselecteerd (mensen met minder dan het sociaal minimum). Deze gezinnen kregen een voedselpakket en voor de 147 kinderen was er een doos kleding.

Dit transport is mede mogelijk gemaakt door veel mensen en veel bedrijven. Van het geheel is een video-band gemaakt en zal op een nader bekend te maken plaats en tijdstip aan iedereen vertoond worden.

Er bestaat ook een mogelijkheid om een familie uit te zoeken, waar u kleding en andere goederen aan wilt geven bij het volgende transport, waarschijnlijk in het voorjaar van 1992.

Uiteraard zijn wij weer bereid om ons daarvoor weer geheel in te spannen en het weer persoonlijk af te leveren. Tevens bestaat de mogelijkheid om het gehele jaar door schone kleding en andere goederen af te leveren op het onderstaande adres in Hoofddorp of na telefonische afspraak kan het ook bij u worden afgehaald. Wij hebben dan een heel jaar de tijd om kleding en andere goederen te sorteren en in dozen te verpakken.

Dit transport was een groot succes en wij vertrouwen erop dat het in 1992 weer zo gaat.

Mede namens de Polen wil ik iedereen hartelijk bedanken voor de giften en de medewerking.

J.A. Huttinga
Aholm 46
2133 DD Hoofddorp
tel: 02503 - 14619

Prijs

Bij de beoordeling van het "Jan Kraakman stadsjuweel", door een zeer deskundige jury, kwamen Die Spaerne Ghesellen er uit met een derde prijs bestaande uit een beker, oorkonde en geldprijs. Een persoonlijke prijs viel ten deel aan Monique van der Vaart voor de beste vrouwelijke bijrol.

Voorwaar een mooi succes op een toernooi met veertien verenigingen, waarvan vele van goede kwaliteit. En dat we blij zijn dat staat vast.

Hoe economische belangen voorgaan boven ons welzijn

Helaas, het ziet er somber uit en de kans is heel groot dat we in onze slaap nog veel vaker gestoord zullen worden in de komende jaren, in ons verdere leven en in dat van allen die na ons komen.

Dat laatste is echter een zorg waar met name de activisten en hun aanhangers zich druk over maken. Hoe vaak immers wordt er niet gezegd: waar maken jullie je druk over! Denk toch aan het economisch belang!

Dat echter wordt gezegd door hen die niet geplaagd worden door die nachtelijke hinder, want de mensen die, zodra ze hun bed voelen en ruiken, hun ogen sluiten en in slaap vallen, zijn zonder meer geluksvogels. Die mensen ook begrijpen niet waar men zich druk over maakt.

Als echter het economisch belang meer telt dan onze gezondheid, ons welzijn, dan ziet de toekomst voor ons dorp er somber uit.

Als Schiphol groeit, groeit ook het aantal vluchten en zeker het aantal nachtvluchten.

Nu al is het vaak onmogelijk om rond 23.30 uur in slaap te komen. Zelf ben ik zo'n pechvogel die moeilijk in slaap valt en als dan ook nog eens vanaf 23.30 uur de vliegtuigen over je huis denderen en je het idee geven dat ze op je terras landen, als er keer op keer wel tot 03.30 uur dit nachtelijk verkeer blijft overvliegen, dan blijft er vaak niet veel van de nachtrust over.

...en dan wordt er gezegd dat de geluidhinder zal afnemen, dat de vliegtuigen stiller worden, maar dat is iets dat de Zwanenburgers al 22 jaar horen. Ze hebben er echter nog nooit iets van gemerkt. De vliegtuigen worden steeds groter, steeds voller beladen en komen daardoor steeds lager over ons heen. Méér geluidhinder dus i.p.v. minder! Nu al zijn er 12.000 nachtvluchten: ze zullen toenemen tot 30.000 per jaar. Die 18.000 vooral via de Zwanenburgbaan! En op die route is ons dorp gelegen...

Het wordt geen prettig wonen meer in Spaarndam en daar zullen te zijner tijd steeds meer mensen achter komen. Wellicht krijgen velen er spijt van dat zij zich indertijd niet hebben ingezet om zich teweer te stellen tegen de gigantische groei van Schiphol. Wellicht ook durven velen dat niet en gaan of verhuizen of langzaam lijden aan een chronisch slaapgebrek.

Zoveel rust is er in ons zo 'rustieke' dorpje al niet meer en het ziet er helaas naar uit dat we rust nooit meer mee zullen maken in Spaarndam!

Ageeth de Kuijer.

Commentaar

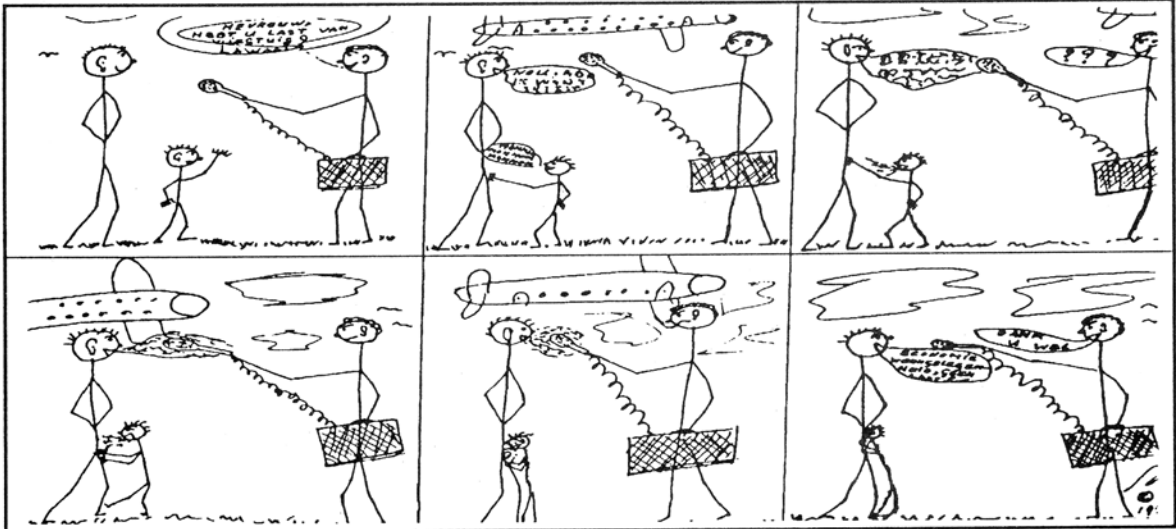
Inderdaad, in het denken en praten over uitbreiding van Schiphol, lijken we nu voor de keuze te staan: welvvaart of welzijn.

Maar dat Schiphol ons ook die welvaart gaat brengen is allerm minst zeker!

De economische onderbouwing van de groeiplannen is immers flinterdun (meer gebaseerd op wensen dan op werkelijkheid). Nog steeds niet in kaart gebracht of er van de extra inkomsten ook iets overblijft als de extra kosten er van worden afgetrokken. Sterker nog: de extra kosten worden niet eens berekend! Men wil niet denken aan wat het kost aan milieuschade die het gevolg zal zijn en niet aan de kosten van de extra gezondheidszorg die nodig is om de gevolgen van de schade voor de volksgezondheid door luchtvervuiling en (nachtelijke) geluidsoverlast te bestrijden.

Men "vergeet" te zeggen dat het investeren van hetzelfde bedrag elders in Nederland minstens zoveel werkgelegenheid oplevert en daar heel wat minder problemen met zich meebrengt dan in de randstad (woningen, vervoer, recreatie enz.).

Dat een eventuele toename van welvaart een afname van welzijn betekent, dat weten veel geplaagde inwoners van deze regio (Zwanenburg, Aalsmeer) al jaren!

Helaas zijn de gevolgen van de nachtelijke geluidoverlast ook ernstiger dan mw. De Kuijer hier omschrijft: het niet kunnen inslapen omdat het "spits" is op Schiphol is slechts één facet van het probleem!

Hoewel mensen verschillen in hun gevoeligheid voor nachtelijk geluid, zijn er ook gevolgen die we niet zo bewust ervaren. Of het moest zijn dat we merken vermoeid op te staan terwijl we toch geslapen menen te hebben, dat we bijna niet of helemaal niet meer dromen, dat we ons gespannen voelen of prikkelbaar zijn zonder dat we daar een duidelijke (andere) reden voor hebben en dat we minder geconcentreerd ons werk doen bijvoorbeeld. Behalve een chronisch slaapttekort kan zich ook een chronisch verstoord slaapritme voordoen met o.a. bovengenoemde gevolgen.

Hoewel we goed kunnen begrijpen dat mensen die in de regio (moeten) wonen, liever niet geconfronteerd willen worden met de gevolgen van de uitbreiding van Schiphol, weten wij intussen téveel om nog te kunnen doen of onze neus bloedt...

De enige mogelijkheid is: wakker worden voor het écht te laat is en het schip keren vóór de wal dat doet.

Velen die betrokken zijn bij het Platform Leefmilieu Regio Schiphol, hebben dat inmiddels gedaan. Het betreft bewonersgroepen en milieufdelingen uit de hele regio, van Amsterdam tot Leiden, van Aalsmeer tot Nieuw-Vennep. Ook de Dorpsraad Spaarndam is lid van het Platform. Samen zijn we sterker. Dat is gebleken. We hebben ons door de verschillende betrokkenen niet uit elkaar laten spelen. We kijken niet alleen naar ons eigen dorps- of wijkbelang. En we hebben de overtuiging gekregen dat zonder ons de plannen er al lang gewoon doorgedrukt zouden zijn.

Dat rechtbankpresident mr. A. van Delden, zich er wel heel gemakkelijk afgemaakt heeft, noopt ons tot verdere actie. - Zie de bijdrage van Herman Radema -

Wellicht ziet nog niet iedereen het belang van een rem op deze ontwikkeling die in de toekomst naast 150.000 à 300.000 vliegbewegingen extra overdag (nu 180.000), ook 30.000 nachtvluchten (tegen 12.000 in 1990) betekent. En uiteraard het extra autoverkeer voor al die miljoenen kilo's vrachtgoed en tientallen miljoenen passagiers.

Die toename van de nachtvluchten moet de komende jaren opgevangen worden op de Zwanenburgbaan, straks op de gedraaide 4e c.q. Zwanenburgbaan die nu al **SPAARNDAM-BAAN** heet (verslag commissie geluidhinder Schiphol 1985) of op de 5e baan, die zoals nu geprojecteerd evenwijdig ligt aan Schalkwijk, óók over Spaarndam zal lopen. Het is dan inderdaad gedaan met de rust in ons dorp

Eer het zover is, is iedereen wel wakker. Maar dan is het te laat...

Jetty van Eijk, Jurriën van Run, Bart Wiedemeijer
Platform Leefmilieu Regio Schiphol

Ingezonden mededelingen

Op dit moment niet opportuun

Op 10 mei diende in Den Haag een kort geding tegen de Staat en tegen de NV Luchthaven Schiphol. Het was aangespannen door het Platform Leefmilieu Regio Schiphol, de Stichting Natuur en Milieu en de Milieufederatie Noord-Holland.

Zij vroegen aan de rechter:

- het aantal nachtvluchten flink te beperken conform de nachtvluchtenregeling 1957
- een grens te stellen aan de hoeveelheid lawaai die 's nachts overvliegende vliegtuigen mogen maken.

Aan het kort geding was heel wat werk vooraf gegaan: Het Platform heeft drie publikaties het licht doen zien over de beoogde uitbreiding van Schiphol: een **paarse** (over de gevolgen voor de luchtkwaliteit), een **blauwe** (een inventarisatie van de problemen) en een **groene** (een voorstel voor een gezondheidsonderzoek m.b.t. de uitbreidingsplannen). Het Platform heeft het ontstaan van het "Plan van Aanpak Schiphol" kritisch gevolgd en becommentarieerd. Het heeft politici gevraagd en ongevraagd op de hoogte gebracht van zijn standpunten en die van de aangesloten leden. Het heeft een bijdrage geleverd aan twee voorlichtingskranten. Het heeft ook overlegd met Schiphol zelf. Het Platform heeft zich kortom overal krachtig mee bemoeid. En is tot de conclusie gekomen dat de **rechter** zich er maar eens mee moest bemoeien.

De drie organisaties beriepen zich op de Nachtvluchtenregeling uit 1987 (een besluit van de minister van verkeer en waterstaat), waarin een maximum was opgenomen. De rechter constateert echter dat die regeling niet het beoogde effect heeft gehad (het werkelijke aantal nachtvluchten is vijf keer zo hoog geweest!). En dat de discussie over de geluidsoverlast van nachtvluchten op Schiphol nog geen nieuwe regeling heeft opgeleverd. Hij verwijst daarom de zaak naar de toekomst, verwijzend naar het Plan van Aanpak Schiphol. In deze overeenkomst hebben de overheden en de luchthaven een aantal afspraken gemaakt, waaronder het in 1993 vaststellen van een norm voor nachtvluchten. Daarom is volgens de rechter ingrijpen "op dit moment niet opportuun".

Het zal dus voor de bewoners van onze streek erg opportuun zijn, dat voor 1993 de discussie wél leidt tot acceptabele conclusies. Het Platform zal daarom zeker doorgaan. Het weet zich gesteund door vele onderzoeken en door vele deskundigen op het terrein van slaapverstoring en volksgezondheid. Die hebben ook geholpen bij de voorbereiding van het kort geding. Maar het Platform heeft niet alleen deskundigen nodig om aan politici en aan de rechter duidelijk te maken hoe de vork in de steel zit.

Zij hebben ook u nodig:

- uw morele steun: om te laten zien dat u wilt blijven wonen in een acceptabel leefmilieu, dat u dat ernstig neemt
- uw financiële steun: voor hun publicaties, voor dit kort geding en voor een eventuele vervolg-procedure.

Het is wel wat waard om iets te (laten) doen aan de zorg voor uw eigen leefmilieu. Bijdragen kunt u storten op **gironummer 17339 ten name van Stichting Platform Leefmilieu Regio Schiphol, Postbus 49, 2064 ZG Spaarndam.**

Herman Radema.

Diverse Informatie

Een beter milieu begint bij jezelf, dus ook bij Spaarndammers!

Een overzicht van voorzieningen in onze woonkern geeft al een goed beeld hoe actief wij al proberen ons afval te scheiden!

oud papier	- containers- op de schoolpleinen van de St. Adalbertusschool en Spaar-neschool (op werkdagen te gebruiken in schooltijd)- Don Bosco Jeugdvereniging haalt huis aan huis op elke eerste zaterdag van de maand (zo mogelijk goed geordend 's ochtends op straat zetten)- op de parkeerplaats bij H.Bouwens/Albert Heijn
glas	- containers- in de dr. W. Nijestraat bij het winkelcentrum- op het bedrijfsterrein van Johan Kuijten "Levende Paling" bij de sluis- op de parkeerplaats bij H.Bouwens/Albert Heijn
organisch afval	- in "vamvat" om zelf compost te maken voor de tuin, bij gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude aan te vragen à fl. 75,-- postgiro P 0236003 onder vermelding van "com-postcontainer"
klein chemisch afval	- voor bewoners van Spaarndam-oost bij de ecocar op het parkeerterrein bij de winkels in de Floris Balthasarstraat op maandag morgen 17 juni, 16 september en 9 december.

Als er andere en/of meer mogelijkheden voor gescheiden afval bekend zijn, maar hier niet vermeld staan wil de redactie daar graag van op de hoogte gesteld worden om de aangevulde lijst weer te publiceren.

Wordt het milieu gezonder, dan worden wij het zeker ook!

Hanneke Luijtze.

In het archief begraven

Onder deze titel wordt in de Jansstraat 40 in Haarlem door het gemeentearchief Haarlem, in samenwerking met het gemeentearchief Haarlemmerliede en Spaarnwoude een tentoonstel-ling georganiseerd. Op **14 en 15 september** - de open monumentendagen - en **12 okto-ber** - de open archievendag - zullen foto's, tekeningen, instructies, overlijdensberichten en ander documenten over zes eeuwen begraven in Haarlem en Haarlemmerliede en Spaarn-woude tentoongesteld worden. Tevens zullen ook foto-impressies ban Brigitta Witte van Haarlemse begraafplaatsen geëxposeerd worden. Deze Haarlemse fotografe heeft prachtige kleurenfoto's gemaakt op een aantal begraafplaatsen in Haarlem. Hiervan zijn er een twintigtal aangekocht door het gemeentearchief en deze zullen gedurende de drie open dagen ook te zien zijn.

De openingstijden zijn:	14 september van 10 tot 17 uur
	15 september van 11 tot 16 uur
	12 oktober van 10 tot 17 uur.

De Rijnlandse bomen

O, mooie oude kastanjabomen
daar voor "Rijnlands huis" op de dijk
wat sta je daar stil te dromen,
je bladeren in bloesem, je schoonheid te kijk.

Denk je aan vervlogen tijden
toen het IJ nog water was.
je als wachters aan de dijk
de wacht had bij die grote plas?
Als baken diende voor de schepen
dichtbij en heel ver af.

Toen daar nog vissers visten
voor een schamel bestaan
en zij geen van allen wisten,
"hoe zal het morgen verder gaan?"

Je zag op het water, heel ver op het IJ,
daar voeren beladen schepen voorbij
en aan de einder marcheerden soldaten
op weg naar hun oorlog
die niemand zal baten
en in het land aan de andere zijde
daar molken de boeren hun koe in de weide.

Onder aan de dijk, wat meer naar het zuiden
hoorde je soms een kerkklok luiden.
Op afstand van een goede steenworp
stonden de eerste huizen van het dorp.
Daar woonden de Spaarndamse mensen
met hun geluk, hun verdriet en hun wensen.
Daar werd gewerkt, daar werd bemind
en vonden de mannen hun vrouw en hun kind.

Zo gingen de jaren in eindeloze rij
aan mensen en water en bomen voorbij
tot het IJ werd bemalen,
het water verdween
voor vruchtbare akkers, ver om je heen.

O, mooie oude kastanjabomen
daar voor "Rijnlands huis" aan de dijk.
Ik kan in jouw schaduw niet meer dromen,
je stond zo hoog en je zag zo wijd.
Er zijn voor jullie nu anderen gekomen
je bent je vertrouwde plekje kwijt.
Weg zijn je stam, je blad en je bloesem.
Ik kan niet zeggen, hoe erg het mij spijt.

F.A. van Straaten.

